

UZASADNIENIE

Potrzeba nowelizacji ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o organizacji rynku rybnego jest spowodowana zmianami przepisów Unii Europejskiej dotyczącymi systemu kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów w zakresie rybołówstwa oraz w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 106, poz. 622, z późn. zm.), a także potrzebą wprowadzenia do ustawy o organizacji rynku rybnego przepisów dotyczących możliwości wypłaty zaliczki dla organizacji producentów z tytułu przysługującej pomocy finansowej za opracowanie programu operacyjnego, przewidzianej w art. 10 rozporządzenia Komisji (WE) nr 2508/2000 z dnia 15 listopada 2000 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 104/2000 w odniesieniu do programów operacyjnych w sektorze rybołówstwa (Dz. Urz. WE L 289 z 16.11.2000, str. 8; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 4, t. 4, str. 336).

W obowiązującej ustawie zawarto m.in. odesłania do przepisów rozporządzenia Rady (EWG) nr 2847/93 z dnia 12 października 1993 r. ustanawiającego system kontroli mający zastosowanie do wspólnej polityki rybołówstwa (Dz. Urz. UE L 261 z 20.10.1993, str. 1). Rozporządzenie to zostało jednak w 2009 r. uchylone rozporządzeniem Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiającym wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 847/96, (WE) nr 2371/2002, (WE) nr 811/2004, (WE) nr 768/2005, (WE) nr 2115/2005, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007, (WE) nr 676/2007, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1300/2008, (WE) nr 1342/2008 i uchylającym rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1627/94 oraz (WE) nr 1966/2006.

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 404/2011 z dnia 8 kwietnia 2011 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 1224/2009 ustanawiającego wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa (Dz. Urz. UE L 112 z 30.04.2011, str. 1) uchyliło rozporządzenie Komisji (WE) nr 1077/2008 z dnia 3 listopada 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady

(WE) nr 1966/2006 w sprawie elektronicznej rejestracji i raportowania działalności połowowej oraz w sprawie środków teledetekcji, do którego również odsyłają przepisy ustawy o organizacji rynku rybnego.

W związku z powyższym zaistniała konieczność wprowadzenia zmian w obowiązującej ustawie o organizacji rynku rybnego, tak aby zostały uwzględnione nowe regulacje wprowadzone prawodawstwem Unii Europejskiej.

W rozporządzeniu (WE) nr 1224/2009 wprowadzono m.in. zmianę nazwy dokumentu, który przedsiębiorca prowadzący skup i wprowadzający do obrotu produkty rybne pochodzące z połowów w wodach morskich jest obowiązany wystawić: z „karty sprzedaży” na „dokument sprzedaży”. Konsekwencją tej zmiany jest wprowadzenie zmian w art. 16 pkt 2 lit. c, art. 18 ust. 2 i 3, art. 19 ust. 1, 3 i 4, art. 20, art. 21 i art. 63 ust. 1 pkt 5 w ustawie o organizacji rynku rybnego. Ponadto powyższe rozporządzenie zmieniło wysokość rocznego obrotu finansowego, po którego osiągnięciu przedsiębiorca wpisany do rejestru skupujących jest zobowiązany do przesyłania dokumentu sprzedaży lub deklaracji przejęcia, w ciągu 24 godzin drogą elektroniczną z 400 000 euro na 200 000 euro.

W celu zapewnienia skuteczności zakazu przywozu na obszar Unii Europejskiej produktów pozyskanych w drodze połowów nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych wprowadzono rozporządzeniem Rady (WE) nr 1005/2008, obowiązek dołączania do produktów pochodzących z państw trzecich świadectw połowowych zatwierdzonych przez państwo bandery statku rybackiego lub statków rybackich. W ustawie z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców zostały zawarte regulacje, na mocy których obowiązek dołączania do wniosków dokumentów potwierdzających wpis do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) lub do ewidencji działalności gospodarczej zastąpiony został obowiązkiem podawania numeru wpisu w rejestrze przedsiębiorców w KRS albo w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, natomiast obowiązek polegający na dołączaniu do wniosków oryginału aktu założycielskiego zastąpiony został obowiązkiem dołączenia kopii tego dokumentu. Z tego powodu jest uzasadnione wprowadzenie stosownych zmian w art. 14 ust. 2 pkt 3, art. 14 ust. 3, art. 26 ust. 1 i 2, w art. 36 ust. 1 i 2 oraz w art. 39 ust. 1 i 2 ustawy o organizacji rynku rybnego.

Powyższe zmiany niewątpliwie ułatwią prowadzenie działalności gospodarczej przez przedsiębiorców.

W związku z pogorszeniem stanu stada łososi bałtyckich, które zostało przedstawione w opracowaniach naukowych Międzynarodowej Rady Badań Morza Bałtyckiego i spowodowało konieczność obniżenia ogólnego dopuszczalnego połowu na 2012 r. dla tego gatunku o 51% (tym samym indywidualnych limitów połowowych tego gatunku dla rybaków), w projekcie zostały zaproponowane zmiany w art. 23 ust. 2 ustawy przez doprecyzowanie przepisu dotyczącego wielkości połowów prowadzonych przez statki rybackie bezpokładowe, do których nie ma zastosowania obowiązek wprowadzania do pierwszej sprzedaży gatunków ryb, których zasoby wymagają wzmożonej ochrony lub wzmożonego nadzoru wyłącznie w centrum pierwszej sprzedaży. W projekcie zaproponowano, aby wymóg dokonywania pierwszej sprzedaży ryb w centrum pierwszej sprzedaży, w przypadku wyładunku przekraczającego 300 kg masy ryb w relacji pełnej, odnosił się do gatunków ryb, które są ewidencjonowane nie tylko przez podanie ich masy, ale również do tych gatunków ryb, które są ewidencjonowane przez podanie ich liczby w sztukach.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie gatunków ryb, których zasoby wymagają wzmożonej ochrony lub wzmożonego nadzoru (Dz. U. Nr 161, poz. 973), gatunkami, które wymagają wzmożonej ochrony, są: dorsz i łoś. Po przeanalizowaniu wyładunków łososi z małych statków rybackich w 2011 r. zaproponowano, aby maksymalna liczba łososi wynosiła 5 sztuk. Wprowadzenie tego obowiązku nie będzie dokuczliwe dla armatorów łodzi bezpokładowych, ponieważ połowy dokonywane w ilości przekraczającej 5 sztuk łososi występują w nielicznych przypadkach.

W obowiązującym art. 46 po ust. 1 dodano ust. 1a, w którym wskazano, iż właściwym organem w sprawach przyznawania pomocy finansowej w formie zaliczki będzie dyrektor oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Agencji). Nadano nowe brzmienie ust. 2 i 3 w art. 46, gdzie określono sposób ustalania właściwości miejscowej instytucji płatniczej, wskazano również terminy wydania decyzji w sprawie przyznania pomocy finansowej oraz zaliczki.

W ust. 4 tego artykułu określono, że wypłata pomocy finansowej oraz zaliczki będzie dokonywana w trybie wynikającym z przepisów regulujących uruchamianie środków

pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej. W związku z tym zapotrzebowania na środki na zaliczki będą składane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do ministra właściwego do spraw finansów publicznych i ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Natomiast szczegółowe warunki i tryb przekazywania na rachunek bankowy Agencji środków na finansowanie płatności w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji zostały określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 stycznia 2010 r. w sprawie środków na realizację wspólnej polityki rolnej (Dz. U. Nr 4, poz. 28, z późn. zm.).

Podstawa udzielania zaliczek wynika wprost z przepisu prawa wspólnotowego, który jest bezpośrednio stosowany w danym państwie członkowskim. W tym zakresie zatem nie jest konieczne określanie w przepisach krajowych, że taka zaliczka mogłaby być udzielana. Aby jednak przepis ten mógł być rzeczywiście stosowany, niezbędne jest wprowadzenie w przepisach krajowych regulacji dotyczących podstawy prawnej, tj. decyzji i trybu udzielania tych zaliczek. W tym zakresie przepisami krajowymi będą projektowana ustawa i przepisy dotyczące wspólnej polityki rolnej.

Wypłata pomocy oraz zaliczki będzie następować z uwzględnieniem postanowień ustawy z dnia 22 września 2006 r. o uruchamianiu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie wspólnej polityki rolnej oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych normujących tryb uruchamiania środków, tzn. zasilania agencji płatniczej (Agencja) w środki na prefinansowanie Wspólnej Polityki Rolnej.

W art. 47 w ust. 1 w pkt 1 wprowadzono zmianę terminu składania wniosku o przyznanie pomocy finansowej z tytułu opracowania programu operacyjnego z dnia 31 stycznia roku następującego po roku, na który opracowano program operacyjny, na dzień 15 marca roku, na który opracowano program operacyjny, ponieważ zgodnie z art. 10 rozporządzenia Komisji (WE) nr 2508/2000 z dnia 15 listopada 2000 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 104/2000 w odniesieniu do programów operacyjnych w sektorze rybołówstwa, zaliczka może zostać przyznana w wysokości 50% przyznanej wcześniej rekompensaty w ciągu czterech miesięcy po rozpoczęciu roku połowowego. W art. 47 po ust. 2 dodano ust. 2a, w którym zawarto regulacje dotyczące składania wniosku o przyznanie

pomocy finansowej. Na podstawie projektowanych przepisów organizacja producentów ubiegająca się o przyznawanie pomocy finansowej i zaliczki będzie składać jeden wniosek.

W art. 47 w ust. 3 projektu wskazano rodzaj zabezpieczenia, jaki zobowiązany będzie złożyć wnioskodawca, aby otrzymać zaliczkę. Określono, że rodzajem zabezpieczenia będzie weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową. W projekcie wskazano również, w jaki sposób będzie ustalana wysokość tego zabezpieczenia (ust. 3a), oraz określono termin zwrotu tego zabezpieczenia przez Agencję (ust. 3c). Czynności związane ze składaniem zabezpieczenia zaliczki będą realizowane w siedzibie właściwego oddziału Agencji. Przyjęcie takiego rozwiązania ułatwi składanie zabezpieczenia przez wnioskodawcę. Zabezpieczenie zostanie zwrócone po zakończeniu realizacji programu operacyjnego i jego rozliczeniu.

W związku z tym, że organizacja producentów będzie składać jeden wniosek o przyznanie pomocy finansowej oraz zaliczki, w art. 47 ust. 4 ustawy o organizacji rynku rybnego zmieniono upoważnienie ministra właściwego do spraw rybołówstwa do określenia wzorów wniosków o przyznanie pomocy finansowej.

W art. 47a w ust. 1 wprowadzono obowiązek zwrotu pomocy finansowej pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Przepis ten wypełnia istniejącą lukę prawną w tym zakresie, natomiast w art. 47a w ust. 2 wprowadzono przepis zawierający podstawę prawną zwrotu pomocy finansowej.

Nadano nowe brzmienie art. 56 ust. 1 pkt 1, co jest konsekwencją zmian wprowadzonych w art. 46 ust. 1 pkt 2 oraz art. 46 ust. 1a.

Należy podkreślić, że w związku z tym, że zaliczka może zostać przyznana w ciągu czterech miesięcy po rozpoczęciu roku połowowego, przepisy dotyczące przyznawania i wypłaty pomocy finansowej oraz zaliczki będą miały zastosowanie od 2013 r.

W art. 63 ust. 1 pkt 6 wprowadzono zmiany wynikające z uchylecia rozporządzenia nr 2847/93 rozporządzeniem nr 1224/2009, polegające na zmianie wzorów dokumentu sprzedaży i deklaracji przejęcia oraz terminów przedkładania tych dokumentów właściwym władzom.

W art. 2 projektu wprowadzono przepis, zgodnie z którym do wniosków o przyznanie pomocy finansowej z tytułu przygotowania programu operacyjnego na 2012 r. będą

stosowane przepisy ustawy w brzmieniu dotychczasowym. Spowodowane jest to tym, iż zgodnie z nowym brzmieniem art. 47 ust. 1 pkt 1 projektu, organizacja producentów składa wnioski o przyznanie pomocy finansowej do dnia 15 marca roku, na który opracowano program operacyjny (np. do dnia 15 marca 2013 r. za przygotowanie programu operacyjnego na 2013 r.), natomiast na podstawie obowiązującej ustawy wnioski te można składać do dnia 31 stycznia, ale roku następującego po roku, na który opracowano program operacyjny (tj. do dnia 31 stycznia 2013 r. za przygotowanie programu operacyjnego na 2012 r.).

W art. 3 projektu, w związku z tym, iż nazwa dokumentu dotyczącego sprzedaży produktów rybnych została zmieniona, wprowadzono przepis przejściowy, zgodnie z którym postępowania w sprawie naruszenia art. 63 ust. 1 pkt 5 będą prowadzone na podstawie przepisów dotychczasowych.

W art. 4 projektu określono, że przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 4 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 47 ust. 4 niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

Projekt ustawy jest zgodny z przepisami Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), w związku z czym nie podlega notyfikacji stosownie do trybu przewidzianego w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Rządowego Centrum Legislacji. W trakcie prac nad projektem ustawy nie zgłoszono zainteresowania projektem w trybie art. 7 tej ustawy.

Projekt ustawy zmieniającej ustawę o organizacji rynku rybnego został ujęty w Wykazie Prac Legislacyjnych Rady Ministrów na 2012 r.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt ustawy

Przedmiotowa regulacja będzie miała wpływ na następujące podmioty:

- 1) uprawnione do skupu wprowadzanych po raz pierwszy do obrotu produktów rybołówstwa pochodzących z połowów morskich;
- 2) wprowadzające do obrotu produkty rybołówstwa, przeznaczone do sprzedaży na etapie późniejszym;
- 3) podmioty składające wniosek o wpis do rejestru przedsiębiorców skupujących produkty rybołówstwa;
- 4) organizacje producentów;
- 5) prowadzące połowy ryb morskich;
- 6) prowadzące obrót i przetwórstwo ryb;
- 7) Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

2. Wpływ projektu ustawy na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

W ostatecznym rozliczeniu między Polską a Komisją Europejską zostanie zadeklarowana do refundacji kwota środków unijnych, wynikająca z kwoty rekompensat. Nie przewiduje się dodatkowych kosztów dla budżetu państwa z tego tytułu. Środki na wypłatę zaliczek będą sfinansowane w ramach limitu wydatków z budżetu środków europejskich określonego w ustawie budżetowej na dany rok w części 33 – Rozwój wsi. W przedmiotowej ustawie na rok 2013 przewidziano na ten cel kwotę 191 tys. zł.

Nie przewiduje się zwiększenia wpływów budżetowych spowodowanych wejściem w życie projektowanej ustawy. Może nastąpić pewne zwiększenie wpływów z tytułu kar finansowych za wprowadzanie do pierwszej sprzedaży łososi bałtyckich w miejscach innych niż centra pierwszej sprzedaży ryb.

Projektowana ustawa nie ma wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ projektu ustawy na rynek pracy

Regulacje przewidziane w projekcie ustawy nie będą miały bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ projektu ustawy na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanej ustawy będzie miało korzystny wpływ na poprawę realizacji programów operacyjnych organizacji producentów, szczególnie nowo uznanych na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 104/2000. Nie zakłada się znacznego wpływu na podniesienie konkurencyjności gospodarki, a także na funkcjonowanie przedsiębiorstw z uwagi na fakt, że projekt przewiduje głównie wprowadzenie zmian wynikających ze zmiany prawa Unii Europejskiej, które zostały podane w art. 1 projektu, oraz zmian związanych z wejściem w życie ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 106, poz. 622, z późn. zm.).

5. Wpływ projektu ustawy na sytuację i rozwój regionalny

Przedmiotowa ustawa nie będzie miała bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został skonsultowany w ramach konsultacji społecznych z następującymi podmiotami:

- 1) Kołobrzeską Grupą Producentów Ryb – OP Sp. z o.o.;
- 2) Krajową Izbą Producentów Ryb – OP w Ustce;
- 3) Organizacją Producentów Rybnych Władysławowo Sp. z o.o.;
- 4) Organizacją Rybaków Łódzianych Sp. z o.o. w Kołobrzegu;
- 5) Darłowską Grupą Producentów Ryb i Armatorów Łodzi Rybackich;
- 6) Organizacją Producentów Ryb Bałtyk;
- 7) Północnoatlantycką Organizacją Producentów;

- 8) Zrzeszeniem Rybaków Morskich – Organizacją Producentów we Władysławowie;
- 9) Zachodniopomorską Grupą Producentów Ryb Sp. z o.o. w Świnoujściu;
- 10) Związkiem Producentów Ryb – OP w Poznaniu;
- 11) Organizacją Producentów Ryb Jesiotrowatych;
- 12) Związkiem Rybaków Polskich w Ustce;
- 13) Stowarzyszeniem Armatorów Łódziowych;
- 14) Polskim Stowarzyszeniem Przetwórców Ryb;
- 15) Stowarzyszeniem Rybak w Tolkmicku;
- 16) Stowarzyszeniem Rybaków Zalewu Szczecińskiego, Kamieńskiego i Jeziora Dąbie;
- 17) Wolińskim Stowarzyszeniem Rybaków;
- 18) Stowarzyszeniem Rybaków Zalewu Wiślanego;
- 19) NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 20) Sekretariatem Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
- 21) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych;
- 22) Forum Związków Zawodowych;
- 23) Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej;
- 24) Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych – Lewiatan;
- 25) Związkiem Rzemiosła Polskiego;
- 26) Business Centre Club;
- 27) Krajową Radą Izb Rolniczych.

W procesie konsultacji społecznych do projektu ustawy nie zostały zgłoszone uwagi.